

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA
AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Papok-, tanítók-,
gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre 8 K.
a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy
példány ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szög minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10 489. sz.

Hamvazó szerdán.

— febr. 25.

(F—i.) Hushagyókedd éjjelén a vigal-
mak zajába belekondul a harangok komoly
szózata.

Kárnevál uralma megszűnt.

A zene elnémul. A báltermek fényes
csillárai — miként a földi örömek mulé-
kony percei — eltűnnek. A tomboló vig-
ság tüze hirtelen kihamvad. A gyönyör-
hajszában kifáradt ember tűnődve merül el
bölcs Salamon ismert mondásában: V a n i-
tatum vanitas! Hiuságok hiusága min-
den, a mi a nap alatt létezik.

Hamvazó szerda van.

A harangok mélabus hangjai szívünk-
hez szólnak. Érintéseikre érzelmeinknek
valami sajátságos akkordja rezdül meg.
Valami szokatlan fenségest látunk, érezünk,
a vihar után beállott csendben.

Önkéntelenül is a templom felé tartok.
Benne a báli meghívók igényjogosultjai nin-
csenek osztályozva. Gazdag és szegény,
selyembárony és kopott ruha együtt vannak.

A szent falak között végig zug az or-
gona hangja. Panaszos, majd siró hangja
a temető gyászát juttatja eszembe. Mintha
a mulandóság szárnyuhogása érintené
lelkemet.

A hívők ajkán megzendül az ének:

Ne bizzunk világi veszendő pompához,
Csalfa reményekkel teljes hiusághoz.
Mint a forróságtól hervadnak a rózsák,
Ártalmas esőtől a gyenge violák:
Örömeivel így csal meg minket a világ . . .

A ki ismeri az emberi természetet
és saját lelkébe is betekint, lehetet-
len, hogy ne érezze a mások buzgósá-
gának hatását. Egyik oszlop mellett csendes
áhitatba merül a lelkem. Istenem! be bol-
dog az, kinek hite van és az örökélet szom-
ját kielégítheti! Be boldog, a ki itt meg-
vigasztalódik és — — feledhet . . .

Megkezdődik a hamvazás. Az oltár kö-
rül sereglett hívek arcán meghatottság tük-
rözik vissza, mikor a pap a fejekre hinti
a hamut és komoly méltósággal mondja:
Emlékezzél meg oh ember, hogy
por vagy és porrá léssz!

Itt-ott a szemekben egy könnycsepp je-
lenik meg. Isten a megmondhatója, milyen
érzés tengeréből kerül felszínre a lélek eme
szép gyöngye! Az egyházi szertartások ki-
számíthatatlan hatása nyilatkozik meg abban
a csipetnyi hamuban is, mit a pap a dölyf-
fős gazdag és az alázatos szegény fejére
hint egyaránt.

Alázat és önmegtágadás, ez a két nagy
erény emelkedik ki a hamvazó szerdával
kezdődő böjti időszak eszményiségében. En-
nek a két erénynek ellentéte: a dölyf és
élvhajhászás okozott legtöbb siralmat a vi-
lágban. E kettőn fordul meg korunk legtöbb
romlása és szédelgése is . . .

Magasztos feladatot teljesít az egyház,
mikor a böjt eszméjében az említett két
nagy erényre hívja fel az emberek figyel-
mét. Nincs nehezebb harc, mint mikor az
ember a természeti vágyak ellen küzd. Ki
ebben a harcban győzelmet arat, nagy
ember.

Ez a harc irta be a mártírok köny-
vét annyi fényes névvel. Az alázat és ön-
megtágadás tette őket szentekké. Marty-
res non mors, sed causa facit —
mártírokat nem a halál, hanem annak az
oka teszi.

Az alázat és önmegtágadás hiányában
felszabadult szenvedélyek szörnyű rombolást
visznek végbe az egyénekben és a társada-
lomban egyaránt. A hatalmas római biro-
dalom megbukott, mert ezt a két erényt
nem tisztelte. A legnagyobb tragédiák, a
szenvedélyek és bűnök áldozatai, alázatot
és önmegtágadást nem ismertek. A korán
elvesztett ifjuság, a börtönök falai, a gya-
kori öngyilkosságok, tönkrement családok
siralmai: mind bizonyítékaim, hogy alázat
és önmegtágadás nélkül utunk romlásra
vezet.

Vajjon hamvazó szerdán jut-e eszünkbe,
hogy közéletünk akárhány hőse, minek esett
áldozatul?

A szenvedélyek felkorbácsolt hullámain
a becsület hányt-vetett roncsait látom . . .

Uram! Ne vigy kisértetbe!

Menjünk, tanuljunk meg böjtölni!

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCZÁJA.

A tudomány és a hit összhangja.

— Irtá: Tamás Albert. —

A „Székely-Udvarhely” eredeti tárczája.

(Folytatás és vége.)

Itt nincs mit haboznunk mondja Nowton:
Isten! és mondák utána lángeszű tudósok,
meggyőző érvekkel. S annyi évrre, melyeknek
tudományos fejtegetését mellőzöm, magas tekinté-
lyekre, ama számtalan bizonyítékokra, hogy Isten
ott virraszt, hatalmas kezével föntartja a
csillagokat, hogy következőképp az ember dolga-
iba beleavatkozott, előállott az áltudomány, az
istentagadó anyagelvűség azzal, hogy mind eme
csillagok maguktól lettek. Azt mondják mi az a
világ, még legfőbbesőbb tüneményeiben is? A
nyers anyag fejlődménye. Egyszerű parányok,
szervetlen anyagok összeverődése, ez a rendszer-
rök. S a tudományos vallástalanság e téren csatát
vesztve visszatért a földhöz és az élet homályosabb
tüneményeibe fogozva, új csatát kezdett.

A legaljasabb anyagelviség sötét utain té-
velygő — némely szerencsétlent kivéve — a
Teremtőt nem tagadja meg. De azt mondja, hogy
ha már az első csira meg van, nincs szükség
többé Istenre. Valamennyi élőlény, a növények,
az állatok és az ember, az első csira, az első
ősalak egymásután való átalakulásából jöttek létre.
Mi azt mondjuk, hogy a természet még e
föltevés szerint sem juthatott volna hasonló ered-
ményekre, ha ezt a végtelen bölcsesség nem in-
tézi vala.

Miért? Azért mert itt aráynak kell lenni az
ok és akarat között, ez pedig nincs meg a vak
erők véletlen játéka és az oly összhangzó világ
között, melyben a végtelen művészet oly szembe-
tűnő s minden alakulásain kézzelfoghatólag meg-
látszik a végtelen értelem munkája. Azonban a
tudomány ezen föltevésnél is segélyünkre siet.
A kísérleti tudomány legbiztosabb adatai és a
bölcsészet legvilágosabb tételei vannak kezünkben
a megdöntéshez. E tan követői és magyarázó
elfogadják és azt állítják: meglévén adva a törzs-
alak, melyre a teremtő, működése még szükséges
volt, azután valamennyi lény, minden természet-
fölötti beavatkozás, vagy gondolkodó számítás
nélkül, önmagától képződött. De hát akkor mi
marad hátra, hogy a világot megfejtsek? a vég-
telen tapogatózás, más szóval a véletlen. A ra-
gyogó csillagvilággal szemben előbb azzal álltak
élő, hogy e remekmű önmagától lett. Most a földi
világ csodáival szemben azt mondják, hogy a vé-
letlen méhéből születtek. Ilyen a tudományos val-
lástalanság alapja: egy pár odavesztett nagy hang-
zatu műszó. De ugyan ki fogja elhinni, hogy a
véletlen képes volt létrehozni a világot; hogy e
főlséges remekmű a vak, nyers és nem irányzott
erők végtelen tapogatózásának volna eredménye?

Nem említem a természetnek a legfőbbes-
sebb összhang-szülte végtelen költészetét; csak
egyetlen részletet kapok ki belőle, például a
sz e m e t. Ki hiszi el, hogy ez oly bonyolódott,
oly finom készüléket, minden számítás nélkül a
vak erők működése hozta létre.

Vegyük a s z i v e t. Az ember központjába
helyezve, a mell, mint valami paizs által védve,
kettős mozgása csodálatos. Egy ily mozgásával
az ereken keresztül hajtja azon élő, fénylő, vér-

parányokat, melyek mindenütt életet árasztanak.
Aztán mikor ezek kifáradtak, ellankadtak, vissza-
veszi őket; ruganyosságot, melegséget ad nekik
s újra szétosztja őket minden ponton. Ki hiszi
el, hogy hasonló esoda minden értelmes számítás
nélkül jött létre, egyedül a vak erők játéka által;
hogy az lassankint, egymásutánban jött létre, szá-
zadokig tartó tapogatózás folytán?

A szív nagyszerű jellege azt mondja, hogy
annak rögtön és tökéletesen kellett előállnia. A
szív minden részének, minden darabjának össz-
hangzatában eszményileg szép. Vagy van, vagy
nincs. A ledkisebb sérülés megöli. És e remekmű
egymagában elég arra, hogy az egész rendszert
romba döntse. Nem folytatom tovább.

Ismerjük el, hogy a tudomány semmit, me-
rőben semmit sem hozhat fel a vallás ellen. Ösz-
szes bámulatraméltó fölfedezéseink végeredménye
az, hogy Isten mindig nagyobb, az ember —
fájdalom — mindig kicsiny- és gyengének tűnik
fel. Kettőjük között pedig Istennek beavatkozását
látjuk. E folytonos beavatkozás nem egyes, mint
maga a vallás, az — mit mi Isten és emberek
összetalálkozásának, kölcsönös ölekezésének ne-
vezünk. S az igazi bölcs az, aki mérlegre vetve
erejét, nem nyomorítja meg magát haszontalan
tusakodásban, hanem szerényen elismeri, hogy
vannak dolgok a világon, melyeket a legnagyobb
ember sem érhet el eszével, s egy fensőbb világ-
rendbe vetvén tántoríthatatlan bizodalmit, azzal a
békés megnyugvással tér meg a viadaltól, hogy
vannak ködös magaslatok, a melyeket csak a
sejtelem szárnyain, a hit ingatlan árboczához
osatolt vitorlákkal közeledhet. Merítsünk megnyug-
vást azon tántoríthatatlan hitben, hogy az alko-
tásnak bölcsesége, melynek nyilvános nyomaival

A székelyföldi bajok s azok legfőbb gyógyítási módjai.

— A székelyföldi kormánybiztos urhoz. —

VII.

1—17. folyt.

Népnevelés, s annak a felnőttekre is kiterjesztése módjai. Akadályok.

Az újabb tanítói, s főleg az állami és községi tanítói kar általában fegyelmezetlen. Az eszes sincs a nevelő intézete vagy önmaga által fegyelmezve, s ennél fogva egyrésze nem is olvas, nem is tanul. E lapok hasábján nem rég mondotta el egy tanító, hogy sokaknál még az ingyen járó szaklapok sincsenek felvéve, annál kevésbé befűzve évről-évre. A mi könyvet kormány vagy egyesek küldöttek, vagy vásároltak az iskola számára, azok is szerte-széjjel rendetlenül állanak, vagy elvesztek, vagy tejfeles fuzakak és pálinkás üvegek befedésére vannak használva. Sem évkönyvben, sem vizsgák alkalmával nem vonja senki felelősségre. A papságnak csupán a vallástani vizsgákhoz van köze. A tanhatóság nem küldhet vizsgáló biztosokat minden faluba, mert a rendelkezésre állható tanári kar ugyanakkor van saját iskolájához kötve, s különben sem jutna minden-hová.

Ez így nem jól megy. Ily körülmények között eredmény nélkül számít bármelyik kormánytag bármily fontos nemzeti ügyben a tanítóság nagyrésztének támogatására még akkor is, ha államköltséggel valamely külön tanfolyamot végeztetett vele, s jutalomdíjakat osztogatott is.

Az egyházakat a tanügyi kormány esetről-esetre fel kellene, hogy kérje arra, hogy a papságot a kéz alatti nemzeti ügy támogatására utasítsa.

Ezen a módon a helyszínen levő aránylag magasabb készütségű és szakérő papságot arra is fel kellene kérni, hogy az állami és községi iskolákban is vállalják el a vizsgáló biztos megbízást, mindent: tanítás eredményét falkolák állapotát, a tanítók társadalmi működését, t. i. dal-körök, olvasókörök alakítását, földmívelési s más felolvasások tartását stb. vegyének számba s tegyenek szakszerű rövid jelentést a tanhatósághoz még évkönyvben is. Nyomatott kérdő-íveket kellene kezükbe adni, mint a gazdasági felolvasóknak, s a tanhatóság által ily módon összeállított minősítési táblázattól kellene függővé tenni az ötödéves pótlékokat és fizetésemeléseket. A papság ez esetben, mint miniszteri biztos szerepelne.

Igy a lelketlen, vagy téves utakon járó tanító is megszorulna s vagy megszokná, vagy megszökne, még azt sem feledve, hogy éppen e lap hasábjain olvastam a tanítók egyik fiókköri elnöke megnyitó beszédét, melyben erősen dorgálta társait a szociálistusért s egy másik közleményt, mely általános közgyűlési határozat alakjában tudatta, hogy a tanítók is testületi részvételt követelnek maguknak a vármegyei politikai díszmenetekben, tüntetésekben — valószínűleg

az eszünk által elérhető határon belül mindenütt találkozunk, a határon túl sem tagadja meg magát; azután pedig térjünk vissza az anyaföldre, melylyel érintkezve, mint egy ősz reggeli Anteus, lankadozó erőnket újra visszazerezzük. Ne játszunk lehetetlen megoldásokkal, örvendjünk, hogy apró töredékeinket legalább felfoghatjuk s élvezhetjük a mindenségnek részleteiben folyton változó, egészben véve változatlanul tökéletes képét, melyet összességében csakis Isten tekinthet át, aki megalkotta. S aki azt tanítja, hogy nincs mennynek és földnek teremtője, hanem csak az anyag látszik vakon működő erővel: ez az állatiasság, a pénz és élvezetvágy, az engedetlenség és erkölcsi züllés utját egyengeti. Ha a nép rétegeiben kihal isteni eredetének tudata, ha kivész szívéből a vallás, ha elgyengül erkölcsi érzete, akkor legmagasabb hatványában jelentkezik nála ez az erkölcsi telenség, minden szellemnek tagadása nyers durvaság, balgaság, párbaj, gyáva öngyilkosság, bűn és véték. Néha lassan megy végbe az erkölcsi élet bomlásának folyamata, talán nemzedékeken vonul át; de ha a betegséget csirájában, első elemeiben föl nem ismerjük és el nem fojtjuk, kitör az rögtön és romboló erejének egész hatalmával. Ijesztő adatokkal szolgál a statisztika a bűnök és vétségek számának növekedő haladványáról: és a törvényszéki tárgyalások fényesen igazolják, hogy az ész eltévedése a keblekből és szívekből kiirtja az erkölcsi alapot is!

azzal a hátsó gondolattal, hogy folytatólag napi és megjelenési díjat, díszruhát, díszlovakat stb is fognak korni, hogy rangjukhoz és népboldogítási állásukhoz mértén jelenhessenek meg annak a népnek nevében, melyet egy részök megvet és gyűlöl, pedig abból valók s nem nagyon messze jutottak attól a műfejlődés által semmi tekintetben.

Ismételtem, hogy nem gyűlölet mondatja velem ezeket ily hangon. Nem is talál a fennebbi darabokból összeállított köpeny az egész testületre, hanem csak egyesekre, a kik maguk szöttek és szövik s mutatják be magukat önként a világnak. Nem én tépem le fejükről a babért, még ha szereztek is, hanem ők maguk. (Folyt. köv.)

Vidéki levél.

Homoródalmás, 1903. febr. 23.

Tek. Szerkesztő Ur!

Egy kis helyet kérek b lapjában közgünk közmívelődési ügyének megvilágítására.

A helybeli „Ifjusági Egyesület“ első társas összejövetelét hangverseny- és táncmulatsággal egybekötve február 15-én úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben, igen szép sikerrel tartotta meg.

Ifjusági Egyesületünk csak ez év január havában szervezkedett rendszeresen előirt alapszabályok szerint. De a történeli igazság megkívánja felemlítenem azt, hogy a homoródalmási ifjusági egyesületi mozgalma korábbi évekre nyulik vissza. Ugyanis ezelőtt 6—7 évvel, mielőtt az Emke, vagy a magas közokt. kormány ily egyesületek keletkezése érdekében csak kezdeményező lépést is tettek volna, már volt »Leányegyletünk«. Helybeli áll. isk. tanító Krizáné sz. Barabás Anna maga köré gyűjtötte a homoródalmási leányokat a téli hónapok alatt hetenként egyszer-kétszer az iskola helyiségében. Itt a leányok háztartási kérdésekben, fehérneműek varrásában s többféle női kézimunkák készítésében, illedelmes társalgásban utmutatást, okulást nyertek, közbe-közbe olvasgattak, számoltak, daloltak.

Igy a Krizáné asszony hintegette mag jó földbe esetl, életképes csirája lön annak a csoportnak, mely most Ifjusági Egyesületünk kebelében külön alakult igazgató- és tisztikarral »Leánycsoport« név alatt szerepel 31 leány taggal.

A »Leánycsoport« szintén külön tisztikarral, külön vezetés alulírott igazgatósága alatt, 47 taggal alakult meg. A »Leánycsoport« igazgatója a buzgó tevékenységű áll. tanító Tary Iréne.

Dalokör is alakult egyesületünk kebelében karnagy Péterfy Áron áll. isk. tanító szakképzett vezetése mellett.

Egyesületünk ifju tagjai díszes buzgósággal készültek a február 15-én megtartott ének-, szavaial- s felolvasásból összeállított hangverseny darabokra. Az estély szép sikeréért méltó elismerés illeti meg Tary Iréne tanító rendezői genialitását és Péterfy Áron karnagnak jelesen az énekdarabok helyes betanítása érdekében kifejtett lankadatlan fáradozásait.

Homoródalmás község apraja-nagyja szép reményekre jogosító érdeklődést tanúsított egyesületünk ez első, bemutatkozó estélye iránt. Zsufolásig megtöltötte a nagyszámban megjelent hallgatóság a község ház 2 termét, melyek igen szűkeknak bizonyultak ilyes összejövetelek tartására.

No de nem hagyhatom említés nélkül s az egyesület hálás köszönetét kell tolmácsolnom itt is nagys. dr. Heltai Ferencz orsz. képviselő urnak, hogy 20 korona adományával legelső alapító tagjává lön Ifjusági Egyesületünknek. Ez alapítványt mint el nem költendő tőkét takarékpénztárilag kezeli egyesületünk.

Az estély jövedelmeinek nyilvános elszámolására pedig szolgáljanak tudomásul a következő számadatok: A 40 filléres személy, illetve 1 koronás családjegyek megváltása mellett felülfizettek: Ajtay János 1 K 60 f, Bóros Zsigmond, Péterfy Áron 60—60 f és Hermann Károly 20 f. Fogadják a nemeslelkű adakozók egyesületünk hálás köszönetét. A felülfizetésekkel együtt az estély összes bevétel 67 K 60 f, a kiadás 25 K 40 f. E szerint az estély tiszta jövedelme 42 K 40 f., melyet egy ifjusági könyvtár szervezésére fordítandunk.

Fogadják ezek után a t. szerkesztő ur kiváló tiszteletem nyilvánítását.

Kriza Sándor

áll. iskolai igazgató-tanító.

Irodalom.

Magyarország gazdasági állapota a XVIII. század végén nem volt valami fényes. Közjogi kérdésekkel foglalta el a kormány a nemzetet s ezalatt Bécsben kizsákmányoltak gazdaságilag Olyan nyersterményt, amelyre osztrák gyáraknak szükségük lehetett, nem volt szabad kivinni külföldre. Hires borunkat is csak úgy szállíthattuk ki, ha ugyanannyi osztrák bort vittünk vele. Magyar kereskedőnek minden külföldi árut bécsi kereskedőtől kellett vennie; így is háromféle vámot kellett fizetni: az osztrák bevételi és átvitelti vámot, meg a magyar harminczadot, de ez mind kevesebb, mint a magyar behozatali váma maga. A bécsi kereskedők azonban vámentesen szállították áruikat Magyarországon át Erdélybe és Galicziába; ha pedig valamely magyar kereskedő valamely nem tetsző árut visszaküld Bécsbe, kénytelen megfizetni a magas osztrák behozatali vámot. S mégis megélt ez az ország, oly csodálatos volt a magyar föld termő ereje s oly kevés aránylag az idegen áruk fogyasztása, hogy a kivitel értéke jelentékenyen meghaladta a behozatalát. Ezekről az állapotokról rajzol igaz és színes képeket kitünő tudósunk, a Nagy képes világtörténet most megjelent 178. füzetében. Egy füzet ára 60 fillér, egy kötete díszes félbörkötésben 3 forint. Kapható minden hazai könyvkereskedésben s részletfizetésre is a kiadóhivatalban: Révay-Testvérek irodalmi intézet, Budapest, VIII. Üllői ut 18. szám.

Különfélék.

— **Időjelzés** a meteorologiai intézet február 21-iki távirati jelentése szerint: Száraz, éjjeli fagy.

— **Kinevezés.** A király Székely József dr. szatmárnémeti járásbírói albirót a helybeli kir. törvényszékhez bírónak nevezte ki.

— **Az ideai fősorozás** megtartására nézve a m. kir. honvédelmi miniszter a vármegyék közönségéhez 5000—VIII. a. számmal újabb körrendeletet intézett, melylyel az 1902. szept. 12-iki 70,000—VIII. a. sz. rendeletét a minisztertanács határozata alapján hatályon kívül helyezi és elrendeli, hogy az ideai fősorozás egyelőre és további rendeletéig elhalasztassék. Együttal kilátásba helyezi, hogy a fősorozás valószínűleg f. évi április 1-től május 31-ig terjedő időben megtartható lesz s a működési és utazási tervzet ezen értelemben állapítandó meg. Az elhalasztás indoka, hogy a folyó évben kiállítandó ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslat az országgyűlés által a kellő időben és mindedig meg nem szavaztatott.

— **Jótékony nőegyesületünk** mult vasárnap tartotta meg dr. Mezei Ödönne alelnök elnökléte mellett rendkívüli közgyűlését, melyen dr. Damokos Audorné elnök lemondása s a jegyzői állás betöltése került tárgyalás alá. A gyűlésen nagyszámban megjelent tagok egyhangú lelkesedéssel határozták el, hogy dr. Damokos Audorné elnök személye iránt a legnagyobb bizalommal s ragaszkodással viseltetnek s méltányol elismeréssel vannak elnöki működése iránt s felkérlik azért öngagságát arra, hogy az egyesületben már három év óta viselt elnöki állását továbbra is tartsa meg. Elnökasszonyunk a közkívánságnak engedve, a küldöttség előtt kijelentette, hogy az elnöki állást újra elfogadja s az állásból folyó hivatását — az egyesület felvirágzása érdekében — továbbra is kész teljesíteni, jóllehet egyelőre — a gyász miatt — az ügyek közvetlen intézésében még részt nem vehet. A kérdésnek ilyen kedvező megoldása az érdekeltek körében általános megnyugvást keltett s az egyesületre nézve a legszerencsésebbnek mondható. Az elnökasszonyunk úpszerűtetét és buzgóságát ismerve, bizalommal nézhetünk az egyesület további működése és fejlődése elé. — Még csak azt említhetjük fel, hogy a jegyzői állásra Kassay Endrénét választotta meg a közgyűlés, ki ez állásban már régebben is sikeresen munkálta az egyesület érdekeit.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök vármegyénk etédi anyakönyvi kerületébe Török Lajos helyettes körjegyzőt anyakönyvvezetőnek nevezte ki.

— **Nyugdíjazás.** Gaebel Rezső homoródok-
andi kir. telegkönyvvezető — mint értesülünk —
XVIII. évi márczius 1-től 1160 K évi illetményvel
őzjogi nyugdíjaztatott.

— **Új utmester.** Vármegeyénk főispánja Pé-
gilag erffi Miklós m. kir. csendőrörsvetetőt a székely-
knek kereszturi járásba ideiglenes minőségű utmester-
külnek nevezte ki

— **Márczius 15-ét** a helybeli róm. kat. fő-
Mazinnázium a nagy nap évfordulóján d. e. 11 óra-
béskor fogja megünnepelni igen változatos műsorral.
e vá. A polgárság ünnepélyét a Székely Dalegylet
átvi-endezi.

— **Darányi miniszter és az etédi Olvasókör.**
vámA földmívelésügyi miniszter székelyföldi utazása
esenemlékére a folyó hó elején ünnepélyvel egybe-
lybesőített mulatságot rendeztek s erre Darányi mi-
nisztert is meghívták az etédiek. A népszerű mi-
niszter nevében Balogh Vilmos miniszteri tanácsos
atalimeleg hangu levélben köszönte meg az emlék-
odá-ünnepélyre való meghívást és annak sikeréhez a
evés miniszter szerencsekívánatait tolmácsolta. A le-
ki-velet Gaghy Lajos birtokos, az etédi olvasókör
oza-elnöke a mulatságon általános lelkesültség között
szí-olvasta fel. Szünni nem akaró éljenzéssel fogad-
ilág-ták Darányi miniszter levelét, a ki közvetlenül, a
üze székely néphez méltó egyszerűséggel fejezte ki
köszönetét.

— **A muzsnai tanítónő** 1903. február 15-ike
Muzsna község életében sokáig emlékezetes ma-
nyfi Katinka, az ismert nevű írónő
akkor mutatkozott be, mint a nép hivatott neve-
lője Muzsnában. Az iskolás gyermekek színelő-
adása mindenkit magával ragadott. Bámuljuk
önfeláldozó munkásságát; bámultuk a gyönyörű
szinpadai játékokat, a meglepő preczizitással elő-
adott három szólamu dalokat, melyek sok fáradsá-
gról, lankadatlan szorgalomról tesznek tanubi-
zonságot — írja lapunk egyik szomszéd köz-
ségi baráta. Muzsna község nem volt, hanem
lesz — folytatja tovább — mert most a derék
tanítónő ifju, tetterős, jeles képzettségű kollegái-
val igazán csodákat mivel. Valóban Isten áldása
egy ilyen hivatásos tanítónő s gondolom, legszebb
kérésünk, hogy sok községnek adjon Isten ilyen
nemes szívű, derék, okos tanítónőt, mint a
milyen E. Keményfi Katinka, a muzsnai tanítónő!

— **Szarvas — Méréfalván.** A méréfalvi ha-
táron e hó 18-án éjjel egy igen szép szarvast
megöltek a farkasok

— **Iparfejlesztő bizottságunk** e hó 23-án d.
u. kishalmágyi Hollaky Arthur főispán, elnök ve-
zetése alatt látogatott ülést tartott, melyről jövő
számunkban hozunk tudósítást.

— **Diák-bál.** A következő sorokat vettük: A
folyó hó 14-én megtartott kollegiumi diák-bál ugy
erkölcsileg, mint anyagilag igen szépen sikerült.
Városunk intelligentiája igen élénk érdeklődést
tanusított ez alkalommal is a kollegiumi ifjuság
iránt, s sokan — helybeliek és vidékiek — kik
személyesen nem jelenhettek is meg, szíves felül-
fizetéseikkel járultak a mulatság sikeréhez. Viszont
a rendezőség is teljesen megfelelt a már a mul-
tából előlegezett bizalomnak, s mindent megtett,
hogy az estély kedves és kedélyes legyen. A kö-
zönség mondhatni teljes számmal mind együtt
maradt a reggeli órákig a legjobb hangulatban.
A vidám táncznak reggeli 6 óra vetett véget.
Alábbiakban közöljük a jelenvolt hölgyeknek és
felülfizetőknek neveit. Jelen voltak: Asszonyok: Bod
Károlyné, öz. Doros Györgyné, Dózsa Jakabné,
Fábián Józsefné, Ferenczy Gyuláné, Ferenczy
Lajosné, Félegyházi Antalné, Györffy Ferenczné,
öz. Gluzek Ferenczné, Hein Pálné, Homolay La-
josné, öz. Jenei Albertné, Kassay Albertné, öz.
Kassay Endréné, Konez Árminné, öz. Kovács
Jánosné, Lukácsffy Istvánné, Martinovits Szilárdné,
Medveczky Antalné, Mezey Ödönné, Müller Ká-
rolyné, öz. Nagy Aronné, Nagy Samuné, Nagy
Irma, Nosz Gusztávné, br. Orbán Félixné, Paál
Sándorné, Pap Andrásné, Roediger Gyuláné, Röss-
ler Károlyné, Sándor Mózesné, Solymossy Lajosné,
dr Solymossy Lajosné, öz. Solymossy Jánosné
(Aranyos-Polyán), Szabó Andrásné, Szabó Fe-
renczné, öz. Szakács Mózesné, öz. Ugron Ist-
vánné, Voith Geróné. Leányok: Bod Emma és
Etelka, Csiszér Erzsike, Csiszér Margit, Dobay
Erzsike, Dózsa Sárika, Fábián Emma, Ferenczy
Ilonka (Patakfalva), Ferenczy Honka és Lenke,
Ferenczy Ráchel, Margit és Irénke, Félegyházi
Mariska, Györffy Ilonka, Hein Esztiike, Jaeger Olga,
Kassay Irénke, Kertész Erzsike, Kovács Lenke,
László Erzsike, László Mariska, Martinovics Helén,
Mezei Ibolyka és Annuska, Müller Klárka, Nagy
Elvira és Irma, Nosz Ilonka, br. Orbán Aranka
és Ella, Pap Irma, Paál Irénke, Piskóty Erzsike,
Roediger Erzsike és Melánie, Sándor Juliska,

Sándor Rózsika, Solymossy Ágnes, Szabó Annuska
és Mariska, Szabó Ilonka, Tamás Mártha és Voith
Mariska. Felülfizetni szívesek voltak: öz. Doros
Györgyné, Gyertyánffy Gábor, dr Mezei Ödön,
dr Nagy Samu, Sebesi Ákos (Segesvár), Szöllösi
Samu. Váletsik és Günther czég és Varga Dezső
10—10 koronát, dr Imreh Domokos és Müller
Testvérek (Budapest) 8—8 koronát, Fábián József,
dr Lukácsffy István 6—6 koronát, Baresay Károly,
Becsek Aladár, Göncki Lajos, Haberstumpf Károly,
Marion Antal (Lunka, Biharmegye), Molnár Károly,
Solymossy Endre, Solymossy János, Somogyi
Albert (Héjjasfalva), id. Szakács Károly, Vajda
Ferencz 5—5 koronát; Fejes Áron, Menyhárt
András (Kecset) 4—4 koronát; Benedek Sándor
(Kisbaczon), Félegyházi Antal, Kovács Dániel,
Miskolezy Károly, Ravasz Árpád 3—3 koronát;
Bereczky András (Zagon), Benedek Béla, Bíró
Áron (Felső-Boldogasszonyfalva), Csanády Zsolt,
Hann Károly, Hein Pál, Homolay Lajos, öz. Kiss
Ferenczné, Lovass Aladár, Morascher Hugó, Nagy
Elemérné, dr Ráczkövy Samu, Robonyi Adolf
(Kobát-Demeterfalva), Schöntál Mór 2—2 koronát;
dr Kassay Albert, Szabó András 1—1 koronát;
László Jenő, Zakariás József 10—10 fillért. — A
szíves felülfizetők, kik ez alkalommal is kifejezték
kollegiumunk és a jótékony cél iránt táplált
meleg rokonszenvüket, fogadják ez uton is a kol-
legium és a rendező bizottság hálás köszönetét.
Összes bevétel volt 568 korona, összes kiadás
352 korona. Tiszta jövedelem a jótékony cél
javára 216 korona.

— **Az iparosok ingyenes előadásán** a folyó
hó 22-én, amint a mult alkalommal is jeleztük,
Spaller József szakiskolai tanár tartott az
életből merített megfigyelései alapján igen érde-
kes és minden pontjában megszívlelendő elő-
adást: „A termelő iparos és a vevőközönség
egymás iránti kölcsönös kötelességéről.“ Az elő-
adást megelőzőleg azonban Solymossy
Endre, az ipari munkások képzésére alakult bi-
zottság elnöke tette azon indítványt, hogy a ma-
gyar ember vallásos jó szokásaihoz híven, mi is
minden munkánk kezdetén és végeztén, nemzeti
imáinkkal, a Himnuszszal és Szózzattal forduljunk
a mindenható Istenhez megsegítő kegyelemért.
Ezen indítványra a jelenlevő 180 iparos, mint
egy ember állott fel imához, hogy jó és balsor-
sunkban egyaránt vigasztalást, hazafias megnyug-
vást nyujtó imánkat, a Himnusz K o r o n k a i
Ferencz jóhangú tenorista vezetése mellett el-
énekeljék, mely után nyomban a Székely daleylet
gyönyörködtette bevezető kedves dalaiival a meg-
jelent érdeklődőket. Az előadói asztalhoz, mint
emlitők Spaller tanár lépett és előadásának
bevezető részében ösmertette azt a nemes és
nemzeti nagy akcióit, mely megindult széles e
hazának minden rendű és rangu lakószínei körében,
a magyar iparügy előbbrevitele, kellő pártolása
érdekében. Kifejti az iparos kötelességét a vevői-
vel szemben, melyek főbb vonásaiban ezek: ké-
szítsen az iparos jó munkát, melyért kérjen tisz-
tességes, de ne túlságos árt, az ígért időre pon-
tosan szállítsa a rendelvényt, az adott szó
megtartását tartsa elsőrendű kötelességének, le-
gyen vevőivel szemben előzékeny, tapintatos, a
finom bánásmód meghozza a maga gyümölcsét,
gorombasággal üzletet soha senki fenn nem tu-
dott tartani, sőt a vevőközönséget messzi távol
tartja magától. Szeplőtelen becsületesség az ipari
munkásság minden terén, a kicsinyes munkáknak
ép oly megünnepelése, mint a nagyobb mennyi-
ségű megrendeléseknek jó szívvél való fogadása,
gondosság mindennel szemben, takarékoság földi
javainkkal, testi és szellemi kincseinkkel, az ipa-
rosnak mind maga iránti elsőrendű kötelességei,
az ipari munkáselet legszebb és legjellemzőbb
ismertető alapigazságai. Majd áttér a vevőközön-
ség, illetve a társadalomnak a magyar iparosok-
kal szemben követendő eljárására, magatartására
és szól a munkás kéz megbecsüléséről, a kivívott
sikernek nem becsümléséről, de az érdemnek
mindenkori elismeréséről, ismerteti, vagyis csak
előtárja, hiszen közismeretű a vevőközönségnek
azon megrögzött rossz szokását, melylyel az
ipari fejlődésnek ugyszólva gátat vet, azt a szó
teljes értelmében megakasztja: a hitelnek túlsá-
gos igénybevételével, a pontatlan és gyarló fi-
zetéssel. Ostorozza a magyar társadalomnak azon
félíg-meddig mai — már hála Istennek megtört
rossz szokását — hogy mindent, ami külföldről
jön feltétlenül jónak ismer, azt pártolja és csak
azért rajong s ezzel szemben a magyar ipar
fejlődését csak hitel igénybevételével segíti. (?) Ki-
tartásra, a nehéz viszonyokkal való erős küzde-
lemre hívja fel az iparosságot, érdekes előadását
befejezi. A dalárda fűszerező éneke után W a l-

l i n g e r István szavalta hatást keltően: „Árpád
imája a honalkotás után“ című kiváló szép ver-
sét Losonezy Lászlónak. Még a Szózzatot énekelte
el a tanulni vágyó iparosság szép társasága s
ezzel ezen előadás is véget ért. — A jövő va-
sárnap F e j e s Áron ref. kollegiumi tanár tart
előadást gróf Széchenyi Istvánról. Jól eső meg-
elégedéssel szemléljük a hallgatóságunk folytonos
szaporodását, mind nagyobb és nagyobb érdeklő-
dését ezen valóban tanulságos előadások iránt.

— **A Fenyéden** e hó 15-én megtartott színi-
előadás és táncvizigalom összes bevétele 95 K
60 fillér, kiadása 70 korona 60 fillér és így
tiszta jövedelme 25 korona 60 fillér volt. Jegyei-
ket megváltották: Jung-Cseke Lajos apát, Sebes-
tyén Mózes alesperes, Varga Sándor finöv. regens,
Kovács János tanár, Kassay F. Ákos földbirtokos
2—2 koronával, Szabó István kir. alügyész és
Szemplér Ferencz tanár 1—1 koronával. Felül-
fizettek: György Lázár méréfalvi plebános, Bar-
thos Mihály zetelaki káplán, Elekes Géza szent-
királyi körjegyző, Gáspár Boldi és Wachner Ede
kereskedők 1:20—1:20 koronát, Tamás István
szentkirályi plebános és Ince csendőrörsvetető
60—60 fillért, Petres Viktor zetelaki kántortanító,
Tóth József kötélverő 40—40 fillér, Rössler és
Gábor kereskedők 3 koronát felülfizettek és 8
üveg finom márcziusi sört ajándékoztak a ren-
dezőségnek. Ezeken kívül még többen 1 koroná-
val váltották meg 80 filléres belépő-jegyüket. A
szíves támogatóknak őszinte köszönetét nyilvá-
nitja a rendezőség.

— **A helybeli Ipari és Gazdasági Hitelszö-
vetkezet** átalakulására vonatkozó közgyűlési hatá-
rozatot és alapszabály módosítását az Orsz. Közp.
Hitelszövetkezet jóváhagyási záradékkal ellátta.
Ugyszintén a bõripari szakcsoport alakulását is
jóváhagyó tudomsul vette.

— **Elszámolás.** A kobátdemeterfalvi önképző-
kör f. évi február hó 8-án a könyvtára javára
Miklós Jenő tanító vezetése alatt ének- és szava-
latokkal egybekötött táncestélyt rendezett, me-
lyen felülfizettek: Robonyi Adolf 2 korona 40 f,
Osváth Ferencz 80 f, Ürmösi Sándor 60 f, Bara-
bás István 40 f, Deák Miklós és Miklós György
20 f. Fogadják a szíves felülfizetők ez uton is a
kör köszönetét.

— **Hová jutunk!?** ezimel lapunk f. évi
7-ik számában egy cikkely jelent meg, melyben
Zsombor község is érintve volt. Péter József
Zsombori jegyző ur felvilágosítás céljából annak
a kijelentésére kért fel, hogy Zsombor község
élelmes, takarékos népe között a külföldre való
jövés-menés nem ez előtt két évvel, hanem körül-
belől 70 évvel kezdődött. A külföldön való ke-
nyérkeresetre a nagyküüllővármegyei Kóbor, sőt
a vármegyénekbeli Darócz községből is korábban
gondoltak. Különben Zsomborból 1899-ben 80 és
1902-ben már csak 57 utlevelet kértek s így év-
ről-évre a kivándorlás nem emelkedik, hanem
csökken.

— **Az oláhfalvi értelmiség** igen fényes sikerű
táncmulatságot rendezett e hó 14-én a szegény
gyermekek felségélyezésére. A községben lévő
szép egyetértés legyőzött minden akadékoskodást,
sőt még a hirtelen keletkezett hófúvás sem árt-
hatott a nemes czélu mulatság sikerének. Ebben
pedig kiváló érdeme van Daniel Károly r. b. el-
nöknék és Kása Lajos drnak. A vidám mulatság
világos virradtig tartott. Felülfizettek: Daniel Ká-
roly 20 K, Kása Lajos dr és Demeter Lőrincz
dr főszotgabíró 4—4 K, Ajvasz János 2 K 28 f.
Pap Albert plebános 2 K, Menyhárt János és
Barra Lajos körjegyzők 1:20—1:20 f, Gedeon Já-
nos, Boros Zsigmond, Simkovits Géza, Lázár Al-
bert 1—1 K, Kénesy Gerő, Bogó János 60—60 f.
Kelemen Mihály 40 f és Boros Domokos 20 f.
Pacchiaffó Tildike szentkeresztbányai tanítónő
igen szép jelvényekkel lepte meg a rendezőséget.
Bevétel 109 K 47 f, kiadás 50 K 90 f és így a
szegény gyermekek segítségére 49 K 58 f maradt.
A jótékonycél érdekében tett fáradságok- és
anyagi áldozatokért fogadják a rendezőség elisme-
rését és hálás köszönetét mindazok, akiket ez mélt-
tán megillet. Szentegyházassólálfalu, 1903. febr. 17.
Menyhárt János és Ajvasz János.

— **Igaz-e?** A következő sorok közlésére
felkértünk: Igaz-e, hogy Parajdon a bányanagy
és mázsáló igazán megsózzák, pirongatják, szidal-
mazzák az olyan vidéki székelyeket, kik szükség-
letük szerint 100 kiló só 20—20 kilós darabok-
ban akarnak kiméretni? Ha a pénztáros urnak
a díj előleges lefizetésénél nincs és szándék ellen
kifogása, a bányanagy és mázsáló miért adnak a
szegény székelynek a 20 kilóra nyomtatékul még
annyi rut szidalmat? Igaz-e, hogy adnak, hogy
szidalommal sóznak? (Beküldetett).

— **Mindenki tudja**, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Közgazdaság.

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület.

75—1903. szám.

HIRDETMÉNY.

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület február hó 28-án és márczius 1-én a nagym. Földművelésügyi Minisztérium, az O. M. G. E. és E. G. E. támogatásával Székelykeresztúrt országos jellegű tenyészállat kiállítást és vásárt rendez.

E kiállításon az ország összes tenyésztői versenyezhetnek, magyar-erdélyi fajta, saját nevelésű, 2 évet betöltött bikákkal és 1-3 éves üszőkkel.

D i j a k:

I. Bikák részére. A) Nagytenyésztőknek: 1. Az O. M. G. E. tiszteletdíja 260 K, 2-ik 150 K, 3-ik 150 K, 4-ik 100 K, 5-ik 100 K, 6-ik 50 K, 7-ik 50 K. B) Kistenyésztőknek: 1. Az O. M. G. E. adománya 100 K, 2-ik 100 K, 3-ik 80 K, 4-ik 60 K, 5-ik 60 K, 6-ik 50 K, 7-ik 40 K, 8-ik 30 K, 9-ik 30 K, 10-ik 20 K, 11-ik 20 K, 12-ik 20 K. C) Községeknek 1. díj 30 K, 2-ik díj 25 K, 3-ik díj 20 K, 4-ik díj 15 K, 5-ik díj 10 K.

II. Tenyészüszők részére. a) 3 évesek: 1-ső díj 60 K, 2-ik díj 40 K, 3-ik díj 30 K, 4-ik 20 K. b) 2 évesek: 1-ső díj 60 K, 2-ik 40 K, 3-ik 30 K, 4-ik 20 K. c) 1 évesek: 1-ső díj 40 K, 2-ik díj 30 K, 3-ik díj 15 K, 4-ik díj 15 K.

* A bejelentések Gálffy Kálmán székelykeresztúri főszolgabíró urnál eszközöndők, a kiállításra érkező vendégek elszállásolásáról, a tenyészállatok istállózásáról gondoskodik és ki minden tudakozódásra felvilágosítással szolgál.

Székelyudvarhely, 1903. február hó 14-én.

Holláczy Arthur, Hlatky Miklós,
gazd. egyesületi elnök. gazd. egyesületi titkár.

* Ezen kiállításon a legismertebb nevű tenyésztők a legkiválóbb állataikkal szoktak megjelenni, azért itt egy a községek, mint magánosoknak a legjobb alkalmuk van arra, hogy tenyészállat szükségleteiket beszerezzék

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Találmányi szabadalmak

bejelentését, védjegyek és mustrák belajstromoztatását előnyös feltételek mellett teljesíti TAKÁCS GYÖZŐ és TARSA elsőrendű mérnöki és hites szabadalmi ügyvivői iroda Budapesten, VII. ker. Kerepesi-u. 40. sz. a. Felvilágosításokat a nevezett iroda, valamint a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatala is készséggel nyújt ugy a vármegyebeli, mint a vidéki érdeklődő közönségnek. Ugyancsak a fenti cég mérsékelt áron szállít saját rendszere szerint készített kitűnő fémezementet, mely vaskorlátoknak és hasonlóknak kövekben való megerősítésénél ólom, vagy kén helyett meglepő eredménnyel alkalmazható. Acetylen- és villamos világítási berendezések, kellékek nagyban és kicsiben. Költségvetések, előmérletek szerkesztése.

Eladó zongora. Egy jó karban levő használt zongora olcsón eladó. Hol, megmondja a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatala.

Csinosan butorozott szoba

— külön bejárattal — azonnal kiadó Soha Aladárnál Székelyudvarhelyt, Attila-utca 13. sz.

Uri házhoz jó tanuló fiuk, hivatalnokok étkezésre és szállásba fogadtatnak. Egy szépen butorozott szoba kiadó. Czim a kiadóhivatalban megtudható.

Nyomatott a kiadó- és laptulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székelyudvarhelyt 1903.

Emeletes lakás

azonnal, vagy Szent-György napra kiadó. All 2 szoba s konyha és hozzávalókból. Ha a konyha földszint lehet: ugy 3 szoba s konyhából is állhat. Főpiacztéren. — Raktárnak: egy földszinti szoba: Hármaz pincze helyiség, nagy, száraz, világos szellős pinczék. Kereskedőknek, gabonaraktárnak alkalmasok! — Önálló lakás, külön udvarral, kerttel — esetleg konyhakertészetnek igen alkalmas — egy és egy negyed holdnyi kerttel, mesterséges öntözésre könnyen berendezhető fekvéssel, kuttal az udvaron, kitűnő vízzel — 3 szoba, konyha, kamara, egy igen nagy, műhelynek alkalmas, száraz és egy kisebb pinczével, pitvarral, aletta földi kamara, sütőház, istálló, szekérszinek, sertés-ól, tyuk ól stbivel felszerelve, azonnal 3—6 évre hasznosbérbe adó. Értekezhetni KONCZ ÁRMIN gyógyszerész Székelyudvarhelyt, a gyógytár melletti irodában bármikor.

Bárminemű írásmunkára

vállalkozik egy szépen író fiatalember. Czim a kiadóhivatalban.

Legfinomabb czukrász-sütemények

Ernszt György czukrászatában Székely-Udvarhelyt (Főtér, piaczsor) kaphatók. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Egy Hallwood fizetőpénztár „öt” más gyártmányú fizetőpénztárt helyettesít.

Ön is tudja meg,

hogy a The Hallwood Cash Register Company által Amerikában gyártott fizetőpénztárak a legtokéletesebbek és ez időszertint a legjobbak a világon,

merta The Hallwood fizetőpénztárnál elérhető, hogy a főnök egy pillanat alatt, egy tekintésre megláthatja, hány Receptért fizető vevője és azoktól végösszegeben mennyi bevétele volt, ugyanakkor azt is látja, hogy hány vevőjének összesen mennyiért adott el kézi eladást, valamint megtudhatja, hogy különlegességért, vagy saját különlegességért hány vevője és azoktól összesen mennyi volt a be-

vétele. Végül óhajra még egy ötödik végösszegező is áll rendelkezésre, mely egy külön a körülményekhez mérten bármire alkalmazható. Tehát elvitázhatlan, hogy a The Halwood-féle fizető pénztár, a mely „öt” műveletet végez, „öt” más gyártmányú fizetőpénztárral ér fel, minthogy ezeknek csak egy összegezőjük van és így csak egy művelet forgalmát összegezik.

THE HALLWOOD
CASH REGISTER CO
BUDAPEST, VI., DALSZINHÁZ-UTCZA 10.

Egy Hallwood fizetőpénztár „öt” más gyártmányú fizetőpénztárt helyettesít.

SCHICHT-SZAPPAN

„szarvas”

jegye

„kulcs”

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolesőbb szappan.

Mindenütt kapható.

Ment minden káros alkatrésztől

Bevásárlásnál ügyeljünk, hogy minden darab szappanon a SCHICHT név vagy valamelyik fenti védjegy rajta legyen.

